

МАТЕМАТИЧНА ЕКОНОМІКА

Викладач: канд. фіз.-мат. наук, доцент, Клименко Михайло Іванович
Кафедра: кафедра фундаментальної та прикладної математики, I корпус, ауд. 21
E-mail: m1655291@gmail.com
Інші засоби зв'язку: Moodle (форум курсу, приватні повідомлення))

Освітня програма, рівень вищої освіти:		Математика, бакалавр					
Статус дисципліни:		Нормативна					
Кредити ECTS	7	Навч. рік:	2023-24	Рік навчання	3	Тижні	16
Кількість годин	210	Кількість змістових модулів¹	12	Лекційні заняття – 32 Лабораторні роботи – 32 Самостійна робота –146			
Вид контролю:	Залік						
Посилання на курс в Moodle			https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6790				
Консультації: час проведення: <i>середа 14:30,</i> місце проведення: <i>при очному навчанні – I корпус, ауд. 21;</i> <i>при дистанційному навчанні – Moodle.</i>							

ОПИС КУРСУ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Математична економіка» є ознайомлення студентів з основними математичними моделями ринкової економіки, формування теоретичної бази для застосування математичного моделювання при дослідженні економічних систем та процесів, формування навичок математичного моделювання економічних об'єктів.

Основними завданнями вивчення дисципліни «Математична економіка» є: ознайомлення студентів з основними математичними моделями мікро- та макроекономіки, що застосовуються у практичній економічній діяльності та наукових дослідженнях з економіки, основними принципами економіко-математичного моделювання; вироблення у студентів навичок застосування математичних моделей у економічних дослідженнях на мікро- та макрорівнях.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен набути наступних результатів навчання та компетентностей:

- (ЗКІ) здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- (СКІ) здатність до математичного формулювання та дослідження неперервних та дискретних математичних моделей, обґрунтування вибору методів та підходів для розв'язування теоретичних і прикладних задач у галузі комп'ютерних наук, аналізу та інтерпретування;

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

У разі успішного завершення курсу студент зможе:

¹1 змістовий модуль = 15 годин (0,5 кредита ECTS)

(PH4) – Розуміти фундаментальну математику на рівні, необхідному для досягнення інших вимог освітньої програми.

(PH10) – Розв'язувати задачі придатними математичними методами, перевіряти умови виконання математичних тверджень, коректно переносити умови та твердження на нові класи об'єктів, знаходити й аналізувати відповідності між поставленими задачами та відомими моделями;

(PH20). Розв'язувати основні математичні задачі аналізу даних; застосовувати базові загальні математичні моделі для специфічних ситуацій; мати навички управління інформацією і застосування комп'ютерних засобів статистичного аналізу даних.

Всі зазначені вище методи навчання і контрольні заходи спрямовані на набуття інтегральної компетентності: здатність розв'язувати складні задачі та практичні проблеми у математиці або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій та методів математики, статистики й комп'ютерних технологій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Міждисциплінарні зв'язки. Курс «Математична економіка» тематично пов'язаний із такими дисциплінами: «Математичний аналіз», «Диференціальні рівняння», «Лінійна алгебра та аналітична геометрія», знання, набуті при вивчення цієї дисципліни, використовуються при вивченні курсу «Математичне моделювання»

ОСНОВНІ НАВЧАЛЬНІ РЕСУРСИ

Посилання на базові підручники, список рекомендованої літератури та електронні варіанти основних підручників, матеріали до лекцій, тести, умови до індивідуальних завдань та методичні рекомендації до них розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6790>

Методичні вказівки до виконання та завдання лабораторних робіт розміщені на платформі Moodle:

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6790>

КОНТРОЛЬНІ ЗАХОДИ

Поточні контрольні заходи:

Поточні контрольні заходи здійснюються у формі виконання лабораторних робіт за теоретичним та практичним матеріалом відповідного навчального модулю.

Лабораторна робота проводиться з метою перевірки знань, отриманих на лекціях та їх навичок, набутих на практичних заняттях. При захисті виконаної лабораторної роботи здійснюється і опитання за теоретичним матеріалом відповідної модуля. Вона проводиться за матеріалом відповідного змістового модуля. В залежності кожна лабораторна робота оцінюється у 10 балів.

При дистанційному навчанні лабораторні роботи виконуються на платформі Moodle.

Підсумкові контрольні заходи:

До підсумкових контрольних заходів відноситься виконання підсумкового індивідуального завдання та іспит.

Підсумкове індивідуальне завдання містить задачі, що висвітлюють основні теми курсу. Воно оцінюється у 20 балів та здається викладачу за 1 тиждень до заліку.

Залік проводиться у формі тестування. На іспит пропонується завдання, що містить 2 теоретичні питання та 2 задачі. Кожне теоретичне питання оцінюється у 4 бали, кожна задача

– у 6 балів. Список теоретичних питань, що вимагають обґрунтованої відповіді розміщено на платформі Moodle

<https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6790>

У разі дистанційної форми навчання іспит проходить у платформі Moodle.

Контрольний захід		Термін виконання	% від загальної оцінки
Поточний контроль (max 60%)			
Змістовий модуль 1	Лабораторна робота № 1	Тиждень 1	4
Змістовий модуль 2	Лабораторна робота № 2	Тиждень 2	4
Змістовий модуль 3	Лабораторна робота № 3	Тиждень 3	4
Змістовий модуль 4	Лабораторна робота № 4	Тиждень 4	3
Змістовий модуль 5	Лабораторна робота № 5	Тиждень 5	4
Змістовий модуль 6	Лабораторна робота № 6	Тиждень 6	4
Змістовий модуль 7	Лабораторна робота № 7	Тиждень 7	4
Змістовий модуль 8	Лабораторна робота № 8	Тиждень 8	4
Змістовий модуль 9	Лабораторна робота № 9	Тиждень 9	4
Змістовий модуль 9	Лабораторна робота № 10	Тиждень 10	3
Змістовий модуль 10	Лабораторна робота № 11	Тиждень 11	4
Змістовий модуль 10	Лабораторна робота № 12	Тиждень 12	3
Змістовий модуль 11	Лабораторна робота № 13	Тиждень 13	4
Змістовий модуль 11	Лабораторна робота № 14	Тиждень 14	3
Змістовий модуль 12	Лабораторна робота № 15	Тиждень 15	4
Змістовий модуль 12	Лабораторна робота № 16	Тиждень 16	3
Поточний контроль		Разом	60
Екзамен			20
Захист індивідуального завдання.			20
Разом			100%

Шкала оцінювання: національна та ECTS

За шкалою ECTS	За шкалою університету	За національною шкалою	
		Екзамен	Залік
A	90 – 100 (відмінно)	5 (відмінно)	Зараховано
B	85 – 89 (дуже добре)	4 (добре)	

C	75 – 84 (добре)	3 (задовільно)	Не зараховано
D	70 – 74 (задовільно)		
E	60 – 69 (достатньо)		
FX	35 – 59 (незадовільно – з можливістю повторного складання)	2 (незадовільно)	Не зараховано
F	1 – 34 (незадовільно – з обов'язковим повторним курсом)		

РОЗКЛАД КУРСУ ЗА ТЕМАМИ І КОНТРОЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Тиждень і вид заняття	Тема заняття	Контрольний захід	Кількість балів
<i>Змістовий модуль 1. Предмет, задачі та генезис математичної економіки</i>			
Тиждень 1 Лекція 1	Предмет та задачі математичної економіки.	Лабораторна робота	2
Тиждень 1. Лабораторна робота 1	Найпростіші економіко-математичні моделі	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 2. Системний підхід у математичній економіці</i>			
Тиждень 2 Лекція 2.	Системний підхід до моделювання економічних об'єктів та процесів.	Лабораторна робота	2
Тиждень 2 Лабораторна робота 2	Інформаційне забезпечення економіко-математичного моделювання	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 3. Виробничі функції</i>			
Тиждень 3 Лекція 3	Виробничі функції та їх класифікації	Лабораторна робота	2
Тиждень 3 Лабораторна робота 3	Побудова виробничих функцій	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 4. Характеристики виробничих функцій</i>			
Тиждень 4. Лекція 4.	Характеристики виробничих функцій та їх економічний зміст	Лабораторна робота	2
Тиждень 4. Лабораторна робота 4.	Дослідження виробничих функцій	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 5. Оптимізація виробничих витрат</i>			
Тиждень 5 Лекція 5.	Моделювання виробничих витрат та управління ними у довготерміновими періоді.	Лабораторна робота	2
Тиждень 5. Лабораторна робота 5.	Оптимізація виробничих витрат для різних планових періодів.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 6. Теорія діяльності комерційного підприємства</i>			
Тиждень 6. Лекція 6.	Раціональна комерційна діяльність.	Лабораторна робота	2
Тиждень 6.	Аналіз беззбитковості.	Лабораторна робота	2

Лабораторна робота 6.			
<i>Змістовий модуль 7. Оптимізація виробничої діяльності в умовах конкурентного середовища</i>			
Тиждень 7. Лекція 7	Розробка виробничої програми для різних умов конкуренції та планування по конкурентній моделі.	Лабораторна робота	2
Тиждень 7. Лабораторна робота 7.	Оптимізація обсягів виробництва в умовах монополістичної конкуренції.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 8. Теорія споживчого вибору</i>			
Тиждень 8. Лекція 8.	Функції корисності та їх застосування у теорії споживчого вибору.	Лабораторна робота	2
Тиждень 8. Лабораторна робота 8	Моделювання поведінки споживачів з допомогою функції корисності.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 9. Статична модель міжгалузевого балансу</i>			
Тиждень 9 Лекція 9	Статична модель Леонтьєва та її побудова. Сутність та призначення міжгалузевих моделей.	Лабораторна робота	2
Тиждень 9. Лабораторна робота 9	Побудова та аналіз статичної моделі міжгалузевого балансу.	Лабораторна робота	2
Тиждень 10 Лекція 10	Існування мультиплікатора Леонтьєва. Продуктивні матриці.	Лабораторна робота	1
Тиждень 10. Лабораторна робота 10.	Баланси цін, трудових ресурсів та основних виробничих фондів.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 10. Динамічна модель міжгалузевого балансу та її узагальнення</i>			
Тиждень 11. Лекція 11	Динамічна модель міжгалузевого балансу та її повна структурна форма	Лабораторна робота	1
Тиждень 11. Лабораторна робота 11.	Побудова динамічної моделі міжгалузевого балансу та її дослідження.	Лабораторна робота	2
Тиждень 12. Лекція 12	Траєкторія виробничого сектору економіки.	Лабораторна робота	2
Тиждень 12. Лабораторна робота 12.	Застосування динамічної моделі міжгалузевого балансу.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 11. Динамічні моделі математичної економіки</i>			
Тиждень 13 Лекція 13	Динамічні моделі з дискретним часом.	Лабораторна робота	1
Тиждень 13. Лабораторна робота 13.	Побудова динамічних моделей економічних систем з дискретним часом.	Лабораторна робота	2
Тиждень 14 Лекція 14	Динамічні моделі з неперервним часом.	Лабораторна робота	2

Тиждень 14. Лабораторна робота № 14.	Побудова динамічних моделей економічних систем з неперервним часом.	Лабораторна робота	2
<i>Змістовий модуль 12. Моделі аналізу, прогнозування та регулювання економіки</i>			
Тиждень 15. Лекція 15.	Моделі взаємодії споживачів та виробників	Лабораторна робота	2
Тиждень 15. Лабораторна робота 15.	Модель встановлення ринкової ціни з дискретним часом.	Лабораторна робота	1
Тиждень 16. Лекція 16.	Сучасні моделі ринкової економіки. Моделювання суспільного розвитку.	Лабораторна робота	2
Тиждень 16. Лабораторна робота 16.	Модель Еванса. Модель Вальраса	Лабораторна робота	2
			60

ОСНОВНІ ДЖЕРЕЛА

1. Клименко М. І., Панасенко Є. В., Ткаченко І. Г. Математична економіка: конспект лекцій для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності «Математика» освітньо-професійної програми «Математика». Запоріжжя: ЗНУ, 2023. 114 с.
2. Економіко-математичне моделювання / за ред. О. Т. Іващука. Тернопіль : ТНЕУ «Економічна думка», 2019. 704 с.
3. Соколовська З. М., Андрієнко В. М., Івченко І. Ю. Математичне та комп'ютерне моделювання економічних процесів. Одеса : Астропринт, 2016. 308 с.
4. Моклячук М. П., Ямненко Р. Є. Теорія вибору та прийняття рішень. Київ : ВПЦ : Київський університет, 2020. 527 с.
5. Пономаренко О. І., Перестюк М. О., Бурим В. М. Основи математичної економіки. Київ : Інформтехніка, 2015. 320 с.
6. Товкач Р. В. Математична економіка. Луцьк : СНУ ім. Лесі Українки, 2018. 146 с.
7. Економіко-математичні методи та моделі / за ред. Мацкул В. М. Одеса : ОНЕУ, 2018. 404 с.
8. Малярець Л. М., Місюра Є. Ю., Койбічук В. В. Математичні методи і моделі в управлінні економічними процесами. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 420 с.

Додаткова література

1. Білоцерківський О. Б., Ширяєва Н. В., Замула О. О. Економіко-математичне моделювання. Харків : НТУ ХАІ, 2016. 108 с.
2. Ромалій В. Ф., Сотников В. С., Вишневська В. А. Математичні моделі в маркетингу та менеджменту. Кропивницький : ЦУНТУ, 2018. 136 с.
3. Математичне та комп'ютерне моделювання / за ред. З. М. Соколовської. Одеса : Аспірінт, 2019. 308 с.
4. Буценко Ю. П., Диховничий О. О., Тимошенко О. А. Математичні моделі в економічних задачах : практикум. Київ : КПІ, 2014. 57 с.
5. Werner F., Sotskov Y. N. Vfhematics of Economics and Business. London and New York : Rostlende. 2020. 536 p.
6. Dunbar S. Mathematical Modeling in Economics and Finanse. New York : AMS/NAA, 2019. 322 p.

Інформаційні ресурси

1. Математична економіка: електронний курс в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ. URL: <https://moodle.znu.edu.ua/course/view.php?id=6790>
2. Наукова бібліотека Запорізького національного університету. Електронні книги. Тематичний каталог. Математика. URL: [https://ebooks.znu.edu.ua/index.php?&category\[\]=126](https://ebooks.znu.edu.ua/index.php?&category[]=126)
3. Mathematics and Computation. URL: <https://www.math.ias.edu/files/Book-online-Aug0619.pdf>
4. MATHEMATICAL SCIENCES. UNESCO-EOLSS. URL: <https://www.eolss.net/ebooklib/ebookcontents/E6-154-ThemeContents.pdf>

РЕГУЛЯЦІЯ І ПОЛІТИКИ КУРСУ²

Відвідування занять. Регуляція пропусків.

Відвідування усіх занять є обов'язковим. У разі поважної причини відсутності студента на занятті, його потрібно відпрацювати під час поточних контрольних заходів і при виконання індивідуального завдання. Контрольні заходи, які пропущено з поважних причин відпрацьовуються на консультаціях відповідно до часу, зазначеного на початку даного Силабусу.

Політика академічної доброчесності

Індивідуальні практичні розрахункові завдання виконуються студентом відповідно до індивідуального варіанту. У разі, коли студент помилково виконав не свій варіант, він перероблює завдання відповідно до власного варіанту.

Якщо при первинному захисті завдання студент не може відповісти на жодне запитання про хід розв'язання «вірно виконаної» роботи, то робота вважається плагіатом (виконана іншим автором з присвоєнням його досягнень), а студенту дається для виконання інший варіант. При повторному виявленні плагіату відповідна робота оцінюється в 0 балів.

Використання комп'ютерів/телефонів на занятті

Використання технічних засобів (мобільних телефонів, ноутбуків, планшетів та інших персональних гаджетів) під час лекційних і практичних занять дозволено в навчальних цілях. Мобільні телефони під час занять повинні бути переведені в режим «без звуку».

Під час проведення заходів поточного і підсумкового контролю використання власних технічних засобів заборонено. У разі їх виявлення результат оцінюється в 0 балів.

Комунікація

У разі очного навчання комунікація студентів з викладачем здійснюється під час аудиторних занять і на консультаціях. При дистанційному навчанні та при очному за потреби – через Viber (група з дисципліни, приватні повідомлення відповідно до зазначеного на початку номеру телефону), Moodle (форум курсу, приватні повідомлення).

---

² Тут зазначається все, що важливо для курсу: наприклад, умови допуску до лабораторій, реактивів тощо. Викладач сам вирішує, що треба знати студенту для успішного проходження курсу!

Повідомлення про терміни тестування, про дистанційні групові заняття, консультації з кодами доступу для конференцій Zoot надсилаються в групу з дисципліни Viber та/або на приватну пошту всім студентам (розсилка).

*Виконані індивідуальні завдання, викладені студентом на платформу Moodle **вчасно** – у термін, не пізніше як 7 днів після проведення звітної контрольної роботи (КР №1, КР №2 і т.д.) – перевіряються викладачем протягом 3 робочих днів. Якщо завдання надсилається невчасно, то його терміни перевірки не дотримуються.*

На інші запити викладач відповідає протягом 3 робочих днів.

ДОДАТОК ДО СИЛАБУСУ ЗНУ – 2023-2024 рр.

ГРАФІК ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ 2023-2024 н. р. доступний за адресою:
<https://tinyurl.com/yckze4jd>.

АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ. Студенти і викладачі Запорізького національного університету несуть персональну відповідальність за дотримання принципів академічної доброчесності, затверджених **Кодексом академічної доброчесності ЗНУ:** <https://tinyurl.com/ya6yk4ad>. Декларація академічної доброчесності здобувача вищої освіти (додається в обов'язковому порядку до письмових кваліфікаційних робіт, виконаних здобувачем, та засвідчується особистим підписом): <https://tinyurl.com/y6wzzlu3>.

НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС ТА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ. Перевірка набутих студентами знань, навичок та вмінь (атестації, заліки, іспити та інші форми контролю) є невід'ємною складовою системи забезпечення якості освіти і проводиться відповідно до Положення про організацію та методика проведення поточного та підсумкового семестрового контролю навчання студентів ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9tve4lk>.

ПОВТОРНЕ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІН, ВІДРАХУВАННЯ. Наявність академічної заборгованості до 6 навчальних дисциплін (в тому числі проходження практики чи виконання курсової роботи) за результатами однієї екзаменаційної сесії є підставою для надання студенту права на повторне вивчення зазначених навчальних дисциплін. Порядок повторного вивчення визначається Положенням про порядок повторного вивчення навчальних дисциплін та повторного навчання у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9pkmmp5>. Підстави та процедури відрахування студентів, у тому числі за невиконання навчального плану, регламентуються Положенням про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ycds57la>.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА. Порядок зарахування результатів навчання, підтверджених сертифікатами, свідоцтвами, іншими документами, здобутими поза основним місцем навчання, регулюється Положенням про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті: <https://tinyurl.com/y8gbt4xs>.

ВИРІШЕННЯ КОНФЛІКТІВ. Порядок і процедури врегулювання конфліктів, пов'язаних із корупційними діями, зіткненням інтересів, різними формами дискримінації, сексуальними домаганнями, міжособистісними стосунками та іншими ситуаціями, що можуть виникнути під час навчання, регламентуються Положенням про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/57wha734>. Конфліктні ситуації, що виникають у сфері стипендіального забезпечення здобувачів вищої освіти, вирішуються стипендіальними комісіями факультетів, коледжів та університету в межах їх повноважень, відповідно до: Положення про порядок призначення і виплати академічних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/yd6bq6p9>; Положення про призначення та виплату соціальних стипендій у ЗНУ: <https://tinyurl.com/y9r5dpwh>.

ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА. Телефон довіри практичного психолога Марті Ірини Вадимівни (061)228-15-84, (099)253-78-73 (щоденно з 9 до 21).

УПОВНОВАЖЕНА ОСОБА З ПИТАНЬ ЗАПОБІГАННЯ ТА ВИЯВЛЕННЯ КОРУПЦІЇ Запорізького національного університету: **Борисов Костянтин Борисович**
Електронна адреса: uv@znu.edu.ua Гаряча лінія: Тел. [061 228-75-50](tel:0612287550)

РІВНІ МОЖЛИВОСТІ ТА ІНКЛЮЗИВНЕ ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ. Центральні входи усіх навчальних корпусів ЗНУ обладнані пандусами для забезпечення доступу осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення. Допомога для здійснення входу у разі потреби надається черговими охоронцями навчальних корпусів. Якщо вам потрібна спеціалізована допомога, будь-ласка, зателефонуйте (061) 228-75-11 (начальник охорони). Порядок супроводу (надання допомоги) осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення у ЗНУ: <https://tinyurl.com/ydhcsagx>.

РЕСУРСИ ДЛЯ НАВЧАННЯ. Наукова бібліотека: <http://library.znu.edu.ua>. Графік роботи абонементів: понеділок – п'ятниця з 08.00 до 16.00; вихідні дні: субота і неділя.

ЕЛЕКТРОННЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАННЯ (MOODLE): <https://moodle.znu.edu.ua>

Якщо забули пароль/логін, направте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: moodle.znu@znu.edu.ua.

У листі вкажіть: прізвище, ім'я, по-батькові українською мовою; шифр групи; електронну адресу. Якщо ви вказували електронну адресу в профілі системи Moodle ЗНУ, то використовуйте посилання для відновлення паролю <https://moodle.znu.edu.ua/mod/page/view.php?id=133015>.

Центр інтенсивного вивчення іноземних мов: <http://sites.znu.edu.ua/child-advance/>

Центр німецької мови, партнер Гете-інституту: <https://www.znu.edu.ua/ukr/edu/ocnu/nim>

Школа Конфуція (вивчення китайської мови): <http://sites.znu.edu.ua/confucius>